

تسکین سرماخوردگی و التهاب سینه با گز انگبین

گیاه مولد گز انگبین گون گزی با نام علمی متعلق به *Astragalus adscendens* Boiss & Hausskn. زیر خانواده *Papilionaceae* و خانواده *Fabaceae* است این گونه از جنس گون چندساله و خودرو است. اندام هوایی آن به شکل مخروط وارونه، دارای ساقه خشبی و متمایل به رشد افقی و کمی متمایل به بالا با قطر سایه انداز ۱-۱/۵ متر و ارتفاع ۱/۵ - ۰/۵ متر است.

مان گز انگبین در واقع عسلکی است که از انتهای لوله گوارش پوره های حشره پسیل گز ترشح شده، در مجاورت هوا رطوبت خود را از دست می‌دهد و به رنگ سفید شیری درمی‌آید. حشره زمستان را به صورت حشره کامل روی سرشاخه های گیاه میزبان سپری میکند. در بهار با مساعد شدن هوا و رشد جوانه های برگزا، حشرات کامل شروع به تغذیه از شیر گیاهی میزبان (گون گزی) مینمایند.

گز انگبین حاوی ۴۱/۲ درصد فروکتوز، ۲ درصد ساکاروز، ۳۱/۱۶ درصد پلی ساکاریدها (که در اثر هیدرولیز اسیدی تولید گلوکز، گزیلوز و مانوز مینماید)، ۳/۰۲ درصد موسیلاژ و صمغ و ۲/۲۶ درصد خاکستر است. گز انگبین به عنوان ماده تسکین دهنده التهاب سینه، تنگی نفس، سرفه و جهت تقویت دستگاه هاضمه در طب سنتی توصیه میشود.

امروزه گز انگبین یکی از غنی ترین منابع طبیعی تولید فروکتوز محسوب میشود و از آنجا که فروکتوز بدون وجود انسولین (با آنزیم فروکتوکیناز) میشکند، مورد توجه است.

- از خواص دارویی گزانگبین می توان به سرشار بودن آن از ویتامین ها اشاره کرد. همچنین مصرف آن برای بیماری های سینه و ریه، یرقان ناشی از ضعف کیسه صفرا (مصرف این گیاه با سرکه) مفید است.
- برای درمان سرماخوردگی از شاخه و برگ گزانگبین بخوری تهیه کرده و آن را استفاده کنید.
- گزانگبین برای درمان نفخ، درمان تنگی نفس، سرفه، راشیتیسم، ضد اسهال و اسهال خونی، مسمومیت ها (برای هر نوع مسمومیت ریشه گزانگبین را پخته و با روغن زیتون مخلوط کرده و آن را مصرف کنید) بسیار موثر است.
- افرادی که ورم طحال دارند ضمادی از گزانگبین و سرکه تهیه کرده و مصرف کنند. درمان کمر درد دوشیزگان و حرارت دهنده بدن می باشد و افرادی که زخم روده و اثنی عشر دارند می توانند گزانگبین را در آب جوش حل کنند و روزی یک فنجان از آن بنوشند.
- همینطور این گیاه برای تنقیه و پالایش مغز مفید است.
- از خواص دارویی و مصرفی گزانگبین می توان به خاصیت ضد عفونی کننده و مقدار کم ملین بودن آن، تقویت کبد و معده و روده ها، نرم کنندگی گلو و سینه، تسکین دهنده سرفه، مقوی قو با، بادشکن، مسکن و تقویت اعصاب آن اشاره کرد.
- گزانگبین دارای فروکتوز است و برای مصرف بیماران دیابتی مفید می باشد. همچنین، در تهیه شیرینی گز نیز استفاده سنتی دارد.

منابع: تکاور و همکاران، عوامل مولد و ساز و کار تولید شیرابه های قندی (مان) در ایران، فصلنامه گیاهان دارویی، ۱۳۸۷، جلد ۲۸، ص ۲۸